विमुक्त जाती, भटक्या जमातीच्या मुला-मुलींकरीता स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या माध्यमिक (निवासी) आश्रमशाळांना मंजूरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:विभशा २००४/प्र.क्र.५/मावक-६
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २६ फेब्रुवारी,२००४

वाचा:- (१) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१५ नोव्हेंबर,२००२.
(२) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१६ ऑक्टोबर,२००३
(३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.७ नोव्हेंबर,२००३
(४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००४/प्र.क्र.५/मावक-६, दि. २७ जानेवारी, २००४

शासन निर्णय :- महाराष्ट्रातील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती या संवर्गातील बरेच लोक आपला उदरनिर्वाह करण्यासाठी एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी भटकत असतात. त्यामुळे त्यांच्या मुलांना शिक्षणापासून वंचित राहावे लागते. या संवर्गातील मुला-मुलींसाठी सोई उपलब्ध करुन दिल्यास आणि व्यक्तीगत लक्ष दिल्यास त्यांच्या शिक्षणावर चांगला परिणाम होईल, या दृष्टीकोनातून या मुलांसाठी खास स्वतंत्र आश्रमशाळा अनुदान देऊन स्वयंसेवी संस्थांमार्फत सुरु करण्याची योजना सन १९५३-५४ पासून कार्यरत आहे. यानुसार राज्यात सन २००३-२००४ या शैक्षणिक वर्षअखेर १५७ माध्यमिक आश्रमशाळा मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानंतर १३५ माध्यमिक आश्रमशाळा (निवासी शाळा) सुरु करण्याचा निर्णय शासन निर्णय दि.१६ ऑक्टोबर,२००३ अन्वये घेतलेला आहे.

२. वरील निर्णयास अनुसरुन राज्यातील स्वयंसेवी संस्थांकडून माध्यमिक निवासी आश्रमशाळेला मान्यता देण्याकरिता अर्ज वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन मागविण्यात आले होते. सदर जाहिरातीनुसार प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी शासन निर्णय दिनांक ७.११.२००३ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या जिल्हास्तरिय समिती व राज्यस्तरिय समितीमार्फत करण्यात आली. त्यानुसार संचालक, वि.जा.भ.ज., महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी पाठविलेल्या प्रस्तावांचा सर्वकंष विचार करुन ९५ माध्यमिक (निवासी) आश्रमशाळांना शासनाने दिनांक २७ जानेवारी, २००४ च्या आदेशान्वये मंजूरी प्रदान केलेली आहे. उर्वरित आश्रमशाळांना मंजूरी देण्याची बाब

शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ" मधील ३४ स्वयंसेवी संस्थांना त्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्या ठिकाणी माध्यमिक (निवासी शाळा) आश्रमशाळा जून २००४-२००५ या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. सदर मान्यता देतेवेळी शासनाच्या दिनांक २७.९.१९९९ च्या निर्णयाप्रमाणे ज्या संस्थांना इरादापत्रे देण्यात आली होती, त्यातील अर्ज दाखल केलेल्या व अर्ज दाखल न केलेल्या तसेच मा. उच्च न्यायालयाने ज्या संस्थांचा गुणवत्तेवर विचार करावा, असे आदेश दिलेले आहेत, अशा सर्व संस्थांचा विचार शासन निर्णय दिनांक १६.१०.२००३ मधील अटी, शर्ती व निकषांनुसार करण्यात आला आहे.

३. सदर मान्यता ही शासनाने विहित केलेल्या सोई-सुविधा उपलब्ध करुन देण्याच्या तसेच, आश्रमशाळेतील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांच्या पदांना मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील सचिव समितीची मान्यता मिळण्याच्या अटीचे अधिन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे. संस्थेने विहित सोई-सुविधा उपलब्ध करुन दिल्याबाबतची तपासणी विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी यांचेमार्फत जून २००४ या शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला करण्यात येईल व सदर तपासणीमध्ये विहित सोई-सुविधा उपलब्ध करुन दिल्याची खात्री झाल्यानंतरच इ.८ वी चा वर्ग सुरु करण्यास परवानगी दिली जाईल. जून,२००४ या शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला सदर सोई-सुविधांची पूर्तता झाली नाही तर माध्यमिक निवासी शाळा शैक्षणिक वर्ष जून २००५ पासून सुरु करण्यास सोई-सुविधेच्या अधिन राहून परवानगी देण्यात येईल.

४. या योजनेच्या अनुषंगाने शासनाने वेळोवेळी काढलेले आदेश त्यातील नियम, अटी व शर्ती या संस्थेवर बंधनकारक राहतील. तसेच शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य क्र.विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१६ ऑक्टोबर, २००३ अन्वये विहित केलेल्या सोई-सुविधा माध्यमिक निवासी आश्रमशाळेला पुरविणे संस्थेवर बंधनकारक राहील. शासनाकडून विहित करण्यात येत असलेल्या सूत्रानुसार माध्यमिक निवासी शाळांना अनुदान अनुज्ञेय राहील व ते निधीच्या उपलब्धतेनुसार देण्यात येईल. तसेच वेळोवेळी अनुदानात बदल होईल तो बंधनकारक राहील. संस्थेच्या निवासी माध्यमिक शाळेची तपासणी त्रयस्त यंत्रणेमार्फत करण्यात येईल व त्यांच्यामध्ये अनियमितता व त्रुटी आढळल्यास प्रकरणाच्या स्वरुपानुसार फौजदारी गुन्हे दाखल करणे, शाळा बंद करणे, अनुदानात कपात करणे व दंड करणे इ. कारवाई करण्यात येईल. सदर निवासी शाळेवर अर्हताप्राप्त तसेच अनुशेषानुसार शिक्षकांची नियुक्ती करणे संस्थेवर बंधनकारक राहील.

५. मंजूर करण्यात आलेल्या सदर माध्यमिक निवासी शाळांचा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्याखाली उपलब्ध होणाऱ्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा :-

" २२२५-अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण- ०३ - मागासवर्गीयांचे कल्याण- पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-(०१)(०२) स्वयंसेवी संस्थांना आश्रमशाळा व मुलोद्योगोतर आश्रमशाळा चालविण्यासाठी सहाय्यक अनुदाने (२२२५ ०७६ २)- ४१ सहाय्यक अनुदाने "

५.		संचालक,वि.जा.भ.ज.पुणे यांना याबाबत आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

वैभपारकर

(वै.अ.पारकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, महाराष्ट्र राज्य,पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य,पुणे
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा)मुंबई/नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई
विभागीय उप संचालक, लेखा व कोषागारे
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकार
मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई
उपमुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, नागपूर
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी
सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी
सर्व शिक्षण उप संचालक
सर्व शिक्षणाधिकारी
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
शालेय शिक्षण विभाग,मंत्रालय,मुंबई
मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
मा.मंत्री,वि.जा.भ.ज. यांचे खाजगी सचिव
मा.राज्यमंत्री,वि.जा.भ.ज. यांचे खाजगी सचिव
अध्यक्ष / सचिव, वरील सर्व संबंधित
निवड नस्ती - मावक-६

परिशिष्ट "अ"

शासन निर्णय क्रमांक-विभशा-२००४/प्र.क्र.५/मावक-६, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २००४ चे सहपत्र.

अ.क्र.	संस्थेचे नाव व पत्ता	माध्यमिक (निवासी) आश्रमशाळेचे ठिकाण
	जिल्हा - पुणे	
१	ग्राम विकास संघटना, वाघळवाडी, ता. बारामती, जि. पुणे.	वाघळवाडी, ता. बारामती, जि. पुणे.
२	श्री.काळ भैरव शिक्षण प्रसारक मंडळ, मुखई, ता. शिरुर, जि. पुणे.	मुखई, ता. शिरुर, जि. पुणे.
३	भारतीय भटके विमुक्त विकास व संशोधन संस्था, सातारा, जि. सातारा.	भोसरी, ता. हवेली, जि. पुणे.
४	भटक्या विमुक्त जाती शिक्षण संस्था, मुंढवा, जि. पुणे.	वाघोली, ता. हवेली, जि. पुणे.
५	मातोश्री रमाबाई आंबेडकर वसतिगृह ट्रस्ट, इंदापूर, जि. पुणे.	इंदापूर, जि. पुणे.
	जिल्हा - अहमदनगर	
६	फुले आंबेडकर विचार संवर्धन समिती संस्था , शिरुर, जि. पुणे.	कुरुंद, ता. पारनेर, जि. अहमदनगर.
७	विकासज्योत ग्रामीण विकास संस्था, भुतेटाकळी, ता. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.	शेकटे, ता. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.
८	आल्हणवाडी ग्रामीण विकास संस्था, ता. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.	आल्हणवाडी, ता. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.
	जिल्हा - सोलापूर	
९	श्री.स्वामी समर्थ शिक्षण संस्था, शिवाजी नगर, अक्कलकोट, जि. सोलापूर.	डिग्गेवाडी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर.
१०	जिवाजीराव शिक्षण प्रसारक मंडळ, कोन्हाळी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर.	हंजगी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर.
	जिल्हा - कोल्हापूर	
११	जय शिवराय एज्युकेशन सोसायटी, मुरगुड, ता. कागल, जि. कोल्हापूर.	चिमगाव, ता. कागल, जि. कोल्हापूर.
१२	भारतीय भटके विमुक्त विकास व संशोधन संस्था, करंजे, जि. सातारा.	पांचगाव, ता. करवीर, जि. कोल्हापूर.

१३	भटका व विमुक्त समाज विकास मंडळ, कावळा नाका, जि. कोल्हापूर.	रजपूतवाडी, ता. करवीर, जि. कोल्हापूर.
जिल्हा - सांगली		
१४	पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर शिक्षण प्रसारक मंडळ, आरेवाडी, ता. कवठेमहांकाळ, जि. सांगली.	कवठेमहांकाळ, जि. सांगली.
१५	डॉ. पतंगराव कदम शिक्षण संस्था, सांडगेवाडी, ता. पलूस, जि. सांगली.	सांडगेवाडी, ता. पलूस, जि. सांगली.
जिल्हा - सातारा		
१६	पाचपांडव सेवा संघ, अलगुडेवाडी, ता. फलटण, जि. सातारा.	अलगुडेवाडी, ता. फलटण, जि. सातारा.
१७	भारतीय भटके विमुक्त विकास व संशोधन संस्था, करंजे, जि. सातारा.	करंजे, जि. सातारा.
जिल्हा - नासिक		
१८	तुळजा भवानी एज्यु. सोशल ॲण्ड वेल्फेअर सोसायटी, डांगसौंदाणे, ता. सटाणा, जि. नासिक	डांगसौंदाणे, ता. सटाणा, जि. नासिक.
१९	नवनिर्माण संस्था, नासिक.	श्रीपुरवडे, ता.बागलाण, जि. नासिक.
जिल्हा - जळगाव		
२०	सेवा सहकारी शिक्षण प्रसारक मंडळ, चाळीसगाव , जि. जळगाव.	करगांव, ता. चाळीसगांव, जि. जळगांव.
२१	नालंदा शिक्षण प्रसारक मंडळ, भुसावाळ, जि. जळगाव.	मांडवे दिगर, ता. भुसवाळ, जि. जळगाव.
२२	श्री. गोविंद प्रभु शिक्षण मंडळ, रणाईचे, ता. अमळनेर, जि. जळगावं.	रणाईचे, ता. अमळनेर, जि. जळगांव.
२३	प्रतिभा महिला शिक्षण प्रसारक मंडळ, एदलाबाद, जि. जळगाव.	चारठाणा, ता. मुक्ताईनगर, जि. जळगांव.
जिल्हा - लातूर		
२४	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर शिक्षण प्रसारक मंडळ, नागलगांव तांडा, ता. उदगीर, जि. लातूर.	डोंगर शेळकी, ता. उदगीर, जि. लातूर.
२५	श्रमिक विकास संस्था, निलंगा, ता. निलंगा, जि. लातूर.	निलंगा, ता. निलंगा, जि. लातूर.
जिल्हा - नांदेड		
२६	कै. ठमाबाई नाईक शिक्षण संस्था, रामानाईकतांडा, ता. कंधार, जि. नांदेड	रामानाईकतांडा, ता. कंधार, जि. नांदेड.
२७	मांडवी शिक्षण प्रसारक मंडळ, मांडवी, ता. किनवट, जि. नांदेड	पळशीतांडा, जि. नांदेड.

जिल्हा - बीड		
२८	मातोश्री सावित्रीबाई शिक्षण प्रसारक मंडळ, रामानाईकतांडा, पो. कुरुळा, ता. कंधार, जि. नांदेड.	रामानगर, पो. मोठेवाडी, ता. माजलगाव, जि. बीड.
२९	वसंतराव नाईक आश्रमशाळा संस्था, वसंतनगर, ता. परळी, जि. बीड.	कोडगावहुड, ता. परळी, जि. बीड.
३०	नाईक सेवा शिक्षण प्रसारक मंडळ, ता. परळी, जि. बीड.	वसंतनगर, ता. परळी, जि.बीड.
जिल्हा - गडचिरोली		
३१	सामकीमाता विद्या विकास मंडळ, गडचिरोली	रेखेगाव, ता. चामोर्शी, जि. गडचिरोली.
जिल्हा - उस्मानाबाद		
३२	लोक सेवा समिती, धाराशीव, जि. उस्मानाबाद.	येवती, ता. जि. उस्मानाबाद.
३३	बंजारा शिक्षण प्रसारक मंडळ, बलसूर, ता. उमरगा, जि. उस्मानाबाद.	बलसूर, ता. उमरगा, जि. उस्मानाबाद.
जिल्हा - औरंगाबाद		
३४	महात्मा फुले मागासवर्गीय शिक्षण संस्था, तेलवाडी, ता. कन्नड, जि. औरंगाबाद	तेलवाडी, ता. कन्नड, जि. औरंगाबाद.

वैअपारकर

(वै. अ. पारकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन